

UNIVERSUL LITERAR

INFIORATOAREA DRAMA DIN FALTICENI. — (Vezi explicația).

FILE DIN CARNET

Un bun prieten al nostru ne trimite din Odessa următoarea interesantă scrisoare.

Relațiile între sexe, dragostea, iată un domeniu, în care, după părerea multora, cauzele de natură economică joacă un rol cu totul secundar. (Se înțelege că nu am în vedere dragostea pentru... zestre; ci iubirea în intelesul adevărat al cuvântului).

Explicația e veche. Un anume subiect economic dă naștere unei ideologii corespunzătoare, care la rândul ei domină majoritatea acțiunilor noastre: așa că la prima vedere, *supra-statalul*, ca să mă exprim așa, ideologia, pentru mulți, nu e numai cauza imediată, ci și sigură.

Un exemplu

Un tânăr iubește o fată, o iubește cum nimeni n'a mai iubit și nu va mai iubi niciodată (așa îi se pare; un fel de daltonism). Presupunem că și fata îl iubește. Urmarea: el o *posedă* (Notați cuvântul). Presupunem însă, ceva mai verosimil, că ea nu îl iubește. Ce-i rămâne lui de făcut? Clar, că din două una: dacă poate trăi fără dânsa, să-și caute de drum dacă nu poate trăi fără dragostea ei, să moară. După câte știu, așa se și întâmplă. Dar ia presupuneți, că fata nu-l iubește sau nu-l mai iubește, după ce el a *posedat-o*. S'ar părea, că modul de-a se purta al bărbatului trebuie să fie același ca și în cazul precedent.

Nu-i așa? Ei, nu. În realitate, intervine un nou element și purtarea bărbatului se schimbă. Ia amintiți-vă, din câte ați văzut, sau cel puțin cât de rare sunt cazurile când un bărbat înșelat, mai bine zis neîubit, se sinucide. Cu mult, mult mai des drama se mănuie cu o crimă (femeia e ucisă), câteodată cu crimă și sinucidere.

Vor fi cam mirați acesti Oțele, când vor afla că la baza acțiunii lor, nu e nici onoarea nici iubirea, ci ceva cu mult mai prozaic... *proprietatea individuală*.

Proprietatea individuală în relațiile economice a dat naștere unei ideologii corespunzătoare, apărută de filosofii timpului și înfrumusețată de poeți. Și bărbatul, care-și ucide soția necredincioasă (termenul nu e exact), mai bine, care nu-l mai iubește și iubește pe un altul.—bărbatul acesta înainte de toate va declama cuvântul *onoare* pe toate tonurile. Când e clar, că onoarea lui nu poate fi atinsă de purtarea altui individ, fie acela și soția sa, cu atât mai mult, când acel altul nu comite nicio dezonorabil, nu-l iubește. Dar admitem cazul că femeia îl înșală—cum se zice—trăiește cu un altul și pe el îl minte. Dacă el nu s'ar simți stăpân pe *marfa*, pe care a *posedat-o*, soluția e simplă: nu-l plac,—nu pot să o silească, eu atât mai puțin să împiedic de-a iubi pe cine vrea. Se înțelege că simplitatea soluției nu implică și lipsa de suferință, și de suferință mare, care poate aduce pe om și la sinucidere...

Reflecțiile de mai sus mi-au fost sugerate de un caz cu totul tipic.

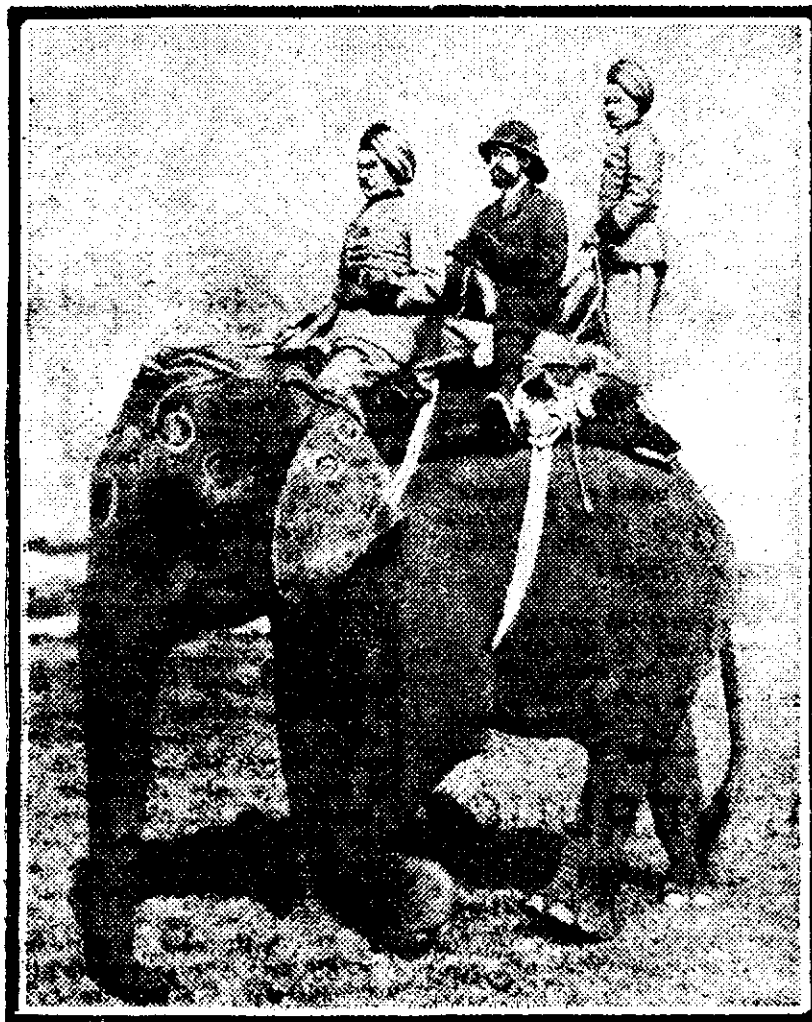
Nu de mult s'a judecat, la Samarra mi se pare, procesul unui funcționar acuzat de omor.

Din darea de seamă despre proces rezultă următoarele:

După căsătorie cu o fată, pe care o iubea mult, acuzatului îi se părură că femeia a mai avut relații înainte de nuntă. Bănuiala aceasta, când distrusă de dragostea soției, când renăscută, l'a urmărit ca și va ani. În acest interval el nu conținea să ronjore pe femeie să-l spuie adevărul. Și iată că într-o noapte dânsa l'a mărturisit că înainte de nuntă fusese în relații cu soțul surorii ei, mai în vârstă.

Cea numai între dânsul și ea se știe. Se știe numai că a doua zi funcționarul a chemat pe un prieten și, pe

De la încoronarea împăratului Indiilor

Cu prilejul marilor serbări ale încoronării regelui George al Angliei ca împărat al Indiilor, s'a organizat o impozantă vânătoare de fiare sălbatice. Fotografia ce reproducem, arată pe regele George, pe un elefant, la o vânătoare de tigri.

CÂNTECE DE IARNĂ

Azi m'am îmbrăcat în negru...

Aceiași

Azi m'am îmbrăcat în negru și mi-e inima senină...
Azi m'am regăsit pe mine, și mi-e viața-atât de clară!
O' pul' ei, pierdut în noapte, astăzi nu mai mă 'nfoară,
nu-i mai trec pela fereastră, nici n'o mai aștept să-mi vină...

Dulcele simțiri pe care le-a făcut să nască 'n mine,
gândurile mele caide care-aci se 'nșiră iarăși
le păstrez doar pentru mine, ca să-mi fie dulci tovarăși.
Nu sunt trist, și nu sunt vesel... Nu mă mai întreb: când vine?

Am citit aseară basmul vechiu-al palidei prințese
căreia pela ferestre, un poet, o întreagă vară
i-a cântat cu 'nfiară serenade din gitară.
El știa întreaga lume, dar domnița nu 'nțelese...

Luna însă-i spuse-odată cântărețului, în șoapte:
«Cântă vesel astăseară pentru tânăra crăiasă,
cântă cel mai vesel cântec,—azi domnița e mireasă...»
Tânărul, din clipa-aceea s'a pierdut în neagra noapte...

Ce e drept, poet sunt și eu, și adesea pela geamuri
i-am trecut, oftând de doru-i; Luna însă niciodată
nu mi-a spus că 'n clipa-aceea Ea-i cu myrth încununată
nici n'a răs de-a mea iubire ascunzându-se în ramuri...

Dar m'am îmbrăcat în negru fiindcă mea închipuire,
viu mișcată de povestea blondei fete din poveste,
m'a făcut să văd durerea într'un loc unde nu este...
Se 'nțelege, nu-l cuminte să te plângi de-o nălucire,

dar poezii, totdeauna, răd și plâng fără pricină...
Azi m'am regăsit pe mine, și mi-e viața-atât de clară!
Chipul ei, pierdut în noapte, astăzi nu mai mă 'nfoară...
Nu-i mai trec pela fereastră, nici n'o mai aștept să-mi vină...

Emil Corbu.

jumătate în șagă, l-a pus să adevărească iscălitura soției, care era de față, și după insistențele căreia prietenul a scris în josul unei hârtii:

„Adevăresc: că iscălitura de mai sus este a doamnei cutare“.

Nu trecu mult după aceasta, povestește prietenul și doamna se retrase și se împuseă, în odaia de alături.

Conștientul hârtiei, necunoscut de

prieten până după sinucidere, era: „Rog să nu acuzați pe nimeni de moartea mea. Declar că înainte de nuntă am trăit cu soțul surorii mele“...

Vă place?

Cu act notarial în toată regula... Și jurații l-au achitat, pentru că și dânsul sunt dominați de aceeași ideologie, al cărei simbol este un act de vedere-cumpărare.

D. G.

Săptămâna artistică

Expozițiile de la Ateneu. — Pictorul N. Gropeanu.—Datinii și cântece tradiționale.

În timpul din urmă Ateneul a atins o adevărată culme a manifestărilor artistice. În aceeași vreme au fost deschise patru expoziții de pictură: aceea a cunoscutului și bine renumitului pictor I. Voinescu-Cian; o alta a pictorului Aristide Ibescu, destul de abragătoare; apoi expoziția unui tânăr pictor N. Dărăscu—un debutant în toate privințele; și, în sfârșit, frumoasa expoziție a pictorului N. Gropeanu, a cărui reputație de artist în toată puterea cuvântului, a mers crescând în ultimii ani.

De data aceasta printre cele aproape o sută de lucrări expuse de Gropeanu au putut fi admirate de toți nenunțate pastele, realizate cu căldura unui colorist neobișnuit.

Cu tot impresionismul lui, pictorul găsește și notează cu mare ușurință valorile juste, acoperite într-o armonizare ce te face să cugești la o mână de maestru.

Cu adevărat te fermecău acele admirabile impresii din natură, prinse de Gropeanu cu o ușurință demnă de un pictor mare.

Calitățile de desen sunt fundamentale în toate lucrările acestui colorist. În notările lui de o simplitate uimitoare surprinzi necontenit obsesiunea a contururilor, a liniilor ușor înfășurate în tonalitățile perdate prin care ochiul străvede formele deplin reliefate.

De aceea au fost o adevărată uimire atât peisagiile cât și admirabilele compoziții cu subiecte religioase, cât și minunatele capde de studiu ale acestui mare colorist.

Iată de ce multe din lucrările lui Gropeanu au fost luate cu asalt de amatorii de artă, de toți cei ce iubesc frumusețile naturii redole prin prisma unui suflet de adevărat artist.

Prima săptămână a anului a rămas săpănită de atmosfera de poezie a datinei, de vechile și veșnice finerile cântece tradiționale ce ne-au luminat copilăria tuturor, precum va lumina-o și pe aceea a altora, de aci înainte.

Poate ca într-o oare care măsură cântecul tradițional a început să fie stingherit, oboșit oare cum de gălăgia și fastul vieții de aparente din inima orașului.

Ca și glasul sfios al unui tunic ciobănesc, ce nu-și poate afla ecoul de cât în singurătatea pașistilor tăcute și cântecul datinei se teme de vacarmul marilor orașe, pierzându-se prin funduri de mahalale, departe de lumina electrică orbitoare.

Și cu toate acestea stielele își fac val pe pământ purtate de stelarți nevinovați cari povestesc în cântecul lor naiv, cea mai frumoasă poezie ce a lăminat vacurile.

Din nou au umplut inimile de bucurie aceste mici nesfârșite ale falclorului nostru muzical, care nu așteaptă de cât pe marele meșter ce va fi în stare să le prindă în opere artistice de aceeași valoare ca și a micilor frumuseți păstrate de alungul vremii.

„Troziilor“ nu li s'a mai iertat să colinde, poate și din pricina enormului „Vicleim“ ce stăpânește „viața intensă“ a unui mare oraș civilizat.

Cu toate aceste, vechile cântece tradiționale rămân, și se strecoară înaintea în mersul vremii a toate schimbătoare, păstrate cu sfintețe, din neam în neam, de cei ce le-au simțit farmecul și le-au primit moștenire de la înaintașii lor!

Musicus

VECHILE NOASTRE MONUMENTE

O VEDERE DIN ALTAR A RUINELOR BISERICII CATOLICE DIN BAI

— Generalul îi dăruiește viața, dacă primești să-ți fii bărbat, îi zise el cu vocea sopțită.

Spaniola îi aruncă o privire de dispreț și de mândrie.

— Haide Juanito, zise ea cu vocea profundă.

Capul ei se rostogoli la picioarele lui Victor. Marchiza, auzind zgomotul lăsa să-i scape o mișcare spazmică. Acesta fu singurul semn al durerii ei.

— Stai bine așa Juanito, bunul meu Juanito zise Manuel fratelui său.

— Ah! tu plângi Mariquita! zise Juanito surorii sale.

— Vai! Da! îi răspunse tânăra fată. Mă gândesc la tine sărmanul meu Juanito: cât de nefericit vei fi în țară noi!.

Deodată apărură mândra figură a marchizului. Privi îngrozit copiii săi, se întoarse spre privitorii mulți și nemulțumiți, întinse mâinile spre Juanito și zise cu o voce puternică.

— Spanioli! Dau fiului meu binecuvântarea mea părintească — acum marchiza lovește fără teamă, — ești fără tată!.

Dar când Juanito văzu pe nauna lui apropiindu-se, sprâncițele de duhoșnic.

— Ea mă iubește! strigă el.

Vocea lui zămise un strigăt de groază adâncă. Zgomotul ospătelor și răsetele voilor ale ofițerilor se potoliră la aceste strigăte de nemulțumire. Marchiza înțelese că curajul lui Juanito se risipise: se aruncă dintr-o săritură pe deasupra balustradei și merse să-și zdrobească capul de stânci. Un strigăt de admirație se ridică. Juanito căzu înșinat.

— Domnule general, zise un ofițer leat pe jumătate, Marchizul îți spune ceva cu privire la această execuție! mă prind că n'ai poruncit-o...

— Uitați, domnilor, strigă generalul G... l... că p... te o lună, cinei sude de fanții franceze vor fi în lăcrimă și că n'ai știut acum în Spania? Vreți să ne lăsați oasle pe aici?

Depă această scutită cuvântare, nu se mai găsi nimeni, nici măcar un sublocotenent, care să îndrăznească să-și golească paharul.

Cu tot respectul de care e înconjurat, cu tot titlul de El verdugo (căruia) pe care regalul Spaniei îl dăde ca titlu de nobilitate, marchizului de Leganés, el e sfâșiat de durere, trăește singuratic, și se arată rar. Coplesit sub povara admirabilei sale crime, el pare că așteaptă cu nerăbdare ca nașterea unui al doilea fiu să-i dea dreptul să întărnească umbrile încă îl menționeze prințet.

Trad. de Al. Constantinescu.

CRONICA STIINTIFICA

CONVORBIRI ASTRONOMICE

O observație senzațională.—Un mic incendiu cereș.—Inelele lui Saturn.—Catastrofa cerească într'un viitor îndepărtat.

La biroul central de astronomie din Kiel (Germania), s'a primit zilele trecute o telegramă în limba latină de la astronomul Todd din Amherst (Statele Unite). Telegrama aceasta e în adevăr senzațională. Mai întâi să dăm câteva explicații.

Planeta Saturn, după cum se știe, e înconjurată de mai multe inele, cari, după cum cred toți astronomii, sunt constituite din nenumerate corpuri mici, ce se învârtesc în jurul planetei. De la depărtarea la care le privim, bine înțeles ea ele ne dau impresiunea unui inel, sau mai bine zis, inele, care sunt câteva rânduri de asemenea corpusele, despărțite unele de altele.

Todd spune că observând partea exterioară a inelului cu o lunetă destul de mare, a observat un fel de scânteiuri, și e de părere că acea chiar trăsnetul ochilor unui din fazele risipirii materialelor ce formează acele inele.

Știrca a făcut senzație și societatea astronomică regală din Londra s'a ocupat cu discutarea acestui fenomen.

Un ziarist de la «Daily Mail» vorbind în această privință cu un astronom de la observatorul Greenwich, a cerut explicații și i s'a răspuns că fenomenul observat de Todd ar putea fi real. În adevăr, dacă două dintre acele corpusele s'au ciocnit, ele s'au încălzit, au devenit incandescente și au putut fi văzute ca niște simple puncte luminoase.

Pe de altă parte fenomenul acesta nu poate să se întâmple decât rare ori, de oarece particulele cari formează inelele lui Saturn sunt relativ depărtate unele de altele, șansele ciocnirii fiind puține.

De multă vreme însă astronomii și-au pus întrebări cu privire la stabilitatea acestor inele, ce de pe un punct al suprafeței lui Saturn se văd ca niște gigantice semi-cercuri.

Nu pot ele să cadă într-o zi pe planeta? Iuteala cu care se învârtesc în jurul planetei le scapă de această tristă soartă. Dacă din întâmplare și-ar micșora viteza, atunci unul câte unul toate acele corpusele s'ar precipita pe soful planetei. Noroc că pe Saturn nu e posibilă deocamdată viața, sau cel puțin în timpul de față.

Poate că inelele își rezervă plăcerea să cază atunci când Saturn va avea o omenire. Ar fi o catastrofă colosală, o bombardare cum nu s'a pomenit. De pe Pământ priveliștea ar fi desul de interesantă. În primul rând, mișcarea astronomilor pământeni ar fi mare în... noaptea când, îndreptând lunetele spre Saturn, ar vedea că lipsește bătrânei planete faimosul său inel. Catastrofele sunt rari însă în univers și cea mai bună dovadă e completa armonie ce domnește în întregul univers. Când are loc un incendiu cereș, când se aprinde o stea nouă, nici atunci nu e o catastrofă, ci natura îngrijește de crearea altor soți, altor lumi.

Victor Anestin.

HAZUL ALTORA

De la o întrunire publică

Oratoral.—Domnilor, epoca noastră de sărăcie a ajuns la cununa: scumpirea trenului ne amărășe viața. Paharul mizeriei și amărășimilor a dat pe dinafară de șesele, dar va fi vai și acuar dacă se va umple într-o zi.

LITERATURA VECHIE

UN PROCES DE LA 1826

de Costache Negruțzi

În ziua de astăzi când procesele ai ajuns a fi atât de multe și atât de lungi, când mai nu vei găsi om care să nu aibă procesul său, socotim că n'ar fi o greșală de s'ar institui o răsplătire națională pentru toți acei ce n'ai procese, fie aceasta o mențiune onorabilă din partea cărmuirii.

Poate că boldul egoismului ne îndeamnă a da acest proiect căci noi suntem acei ce n'am avut — slavă Domnului! — până acum nici un proces, și prin urmare, noi am fi cei întâi cari ne-am folosi de acest drept.

În adevăr, lăsând gluma la o parte, se miră cineva când vede uricete și episoade vechi, care în puține rânduri cuprindea atât de mulți, și anaforatele și hotărârile de acum, care în multe rânduri cuprind atât de puțin.

Mi s'au prilegit a vedea o anafora scrisă pe douăzeci coale hârtie! adică de trei ori cât întreg cap. VIII al regulamentului, și de două ori cât toată partea I, a Codului civil. Judece cineva acum ce complexă tortură este pentru șeful statului să fie silit a asculta odată sau de două ori pe săptămână asemenea pocitanie, precum: referat din motivul acței, protest înțors cu nadpis, replică cu rezoluție, jurnal în neființă, tratație în complet, oșebită socotă după hodul de lei, șel, șel, fraze barbare care-ți mănănc vremea și îți irită nervele!

Când eram la București, un om de dui își spunea o anecdotă de la 1826 a Domnului Grigore Ghica.

Într-o zi printre alte hărăți, Logofătul al doilea îi infățișă o anafora a Divanului pe vr'o trei-patru coale de hârtie.

După ce îi citi vr'o două părți din ea:

— Ce e aceea? întrebă Vodă.

— O anafora a Divanului în pricina unor bani ce pvetinde Stoica de la Mihali.

— Cine-s aceia?

— Da; neguțătorii de aici din oraș.

— Și ce zice Divanul?

— Zice că de și Stoica are de vădă că are să ia o sumă de bani de la Mihali, dar Mihali întâmpină că acei bani erau... fiindcă... pentru că... Să văd ce zice.

— Citește d'întâiu, zise Ghica.

Logofătul al doilea începu a citi anafora. Domnul aceluia.

Acum era pe la a șasea față.

— Am ustat câte ai spus până aici; Logofete, zise Vodă. Incepe d'întâi.

Bietul funcționar vărsând sudori, reîncepu citirea care acum merse până la încheierea ce se sfârșia cu o bișnuita formulă: „Iar desăvârșita hotărâre rămâne la înțelepciunea M. Tale”.

— Și ce hotărâre să dea înțelepciunea mea, zise Ghica, când din toate zisele și deszisele lor, n'am înțeles nimic? La început are dreptate Stoica în mijloc Mihali, și la coadă și Stoica și Mihali. Aferim! bun judecător am! — Și de câtă vreme se lăntuește pricina asta?

— De patru ani.

— Patru ani! Și pentru ce n'ai trimis-o în cercetarea starostilor de isnafură, după cum e obiceiul între breslași?

— Nu știu.

— Buiurdisește-o către starostii breslelor ca s'o cerceteze, s'o pue la cale, și să-mi faci de-adreptul mie anafora.

Funcționarul făcu ce i se porunci. Pesic două zile, logofătul al doilea îi înmână o anafora pe o jumătate coală hârtie, în care erau următoarele:

„Măria Ta!

„Am cercetat și am hotărât: Stoica să plătească cinci sute lei lui Mihali; pentru care am și băut adalmaș la cărciuma lui Badaca”.

— Mașala! strigă Ghica Vodă, smucind hârtia din mâna logofătului, și sărutând-o. O! de s'ar sfârși așa toate judecățile în dămnia mea! Ascultă Loofete! Scrie îndată aici pe sărtia asta că întărim această hotărâre, și poruncim să nu se strămute în veci.

După ce-a scris Logofătul, Domnul iscăli, și Muhtararul puse pecetea.

Actul acesta se păstrează și astăzi în arhivele Țării Românești.

Martie, 1824.

LITERATURA BULGARĂ

UN INVALID

de IV. VAZOV

E invalid. E încă tânăr, dar e invalid. Furcile vieții l-au lovit prea curând; a fost dat afară din slujbă acum câțiva ani. Nu-și mai putea găsi slujbă de câțiva vreme. Se simte ca un om afundat de naufragiu pe fărâma unui pustiu.

foamea. Pantaloni lui roși de băncile cafenelelor și înfățișarea lui murdară întorcea privirile cunoscătorilor; el însă nu simțea mânie, nici rușine față de ei, când îl ocoleau dând pe alte străzi ca să nu-l întâlnească.

Era sdrențaros moralicește precum era sdrențaros materialicește. Dar când se întâlnea din întâmplare sau intenționat cu vre-un prieten, își băgau cu sfială mâna în buzunar pentru a-i scoate un franc sau o bănuțuță.

Sunt săraci lipiți acei ce evocă regretul, dar alții deșteaptă împreună cu regretul scârba.

Trăește de mult din veniturile întâmplătoare și bănuite ale jocului de cărți, din buzunarele altora, prin cerșit ori prin altceva... Are dreptul să trăiască prin orice mijloace cu puțință; pe urmă va crede că e mai ușor? Otreapa omenirei, gunoii societății care e el vinovatul? O slujbă-lă-lar mântuie de toate aceste epitețe. Dar slujbă nu i se dă.

— Ah! stăi d-le Dobri! dă-mi 20 de bani, ca să mănânc!

Adeesea, din obișnuință, se întâmplă să spun aceste cuvinte în fața unei clădiri care se construia, unde harnicii salariați-macedoneni luau var cu lopetile.

Și oamenii aceștia vânjoși, care trăiesc dintr-o muncă cinstită, nu căltau contra omului acela săbilit din cauza teneviei, care își perduse până și orice formă de chip omenesc.

(Din Esperanto). Mitoșă Simion

Ilustrația noastră colorată

Infiorătoarea dramă din Fălțiceni

Ilustrația noastră colorată din prima pagină, este o reconstituire a unei infiorătoare drame petrecută zilele trecute în Fălțiceni.

Măcelarul Nicolae Gr. Bucătaru, soldat în reg. 13 din Iași, venind în permisie de Crăciun la Fălțiceni s'a dus la întreținuta lui, Maria Perju, servitoare a unui domn Wexler, și după un schimb de cuvinte i-a tras două gloanțe de revolver în cap și apoi și-a tras și lui unul.

Știri și fapte

În sfârșit, pare a se fi făcut pace între maestrul Carageale și Teatrul Național, spre marea mulțumire a tuturor celor ce prețuiesc opera mărelii satirist.

Direcția Teatrului Național anunță că în curând vor fi reluate o parte a lucrărilor d-lui Carageale, printre cari, între cele d'întâi, «Cucerirea Leonida față de reacțiunea» și «Scrisoarea pierdută».

Întă conferințele ce se vor ține în cursul acestei săptămâni la Ateneul Român:

Astăzi seară, Duminică, va vorbi d. Pompiliu Eliade despre «Maurice Maeterlinck».

Jou, 19 Ianuarie, va vorbi d. Donar Munteanu despre «Apologia idealului».

Duminică, 22 Ianuarie, va vorbi d. Haralamb G. Lecca, despre «Noi și Ele».

Se anunță că în cursul acestei luni va apare o nouă fasciculă din «Mărele dicționar al limbii române», al Academiei.

Cu începere de la numărul acesta «Universul literar» se îmbogățește cu o rubrică nouă de «Cronică artistică».

Unul din cei mai reputați critici de artă, bine cunoscut sub pseudonimul Musicus, va ține în curent pe numeroșii noștri cititori cu toată mișcarea artistică din țară.

Noua lucrare de teatru a d-lui G. Diamandy, președintele societății autorilor dramatici, care urmează a fi jucată în curând la Teatrul Național, va trece pe alături cu titlul «Mulier dorosa».

Pierpont Morgan, faimosul miliardar american, se află de câțiva vreme în Paris.

Ziarele și revistele pariziene, considerând faptul ca un mare eveniment, se ocupă zilnic de ospaie Parisului și publică coloane întregi de anecdotă din viața lui.

La Academia franceză s'a făcut deunăzi recepția solemnă a noului academician d-l Henri de Régnier.

«Salonul de iarnă» deschis deunăzi la Paris la Grand Palais, conține 1260 de opere noue de pictură și sculptură.

Marea tragediană franceză, d-na Sarah Bernhardt, jucând Jouia trecută la Teatrul Femina din Paris, a fost obiectul unei grandioase manifestații de admirație din partea unui grup de poeți și artiști dintre cei mai reputați.

Casă de Sănătate

SPECIALA PENTRU BOALE DE FEMEI SUB DIRECTIA DOCTORULUI I. KIRIAC Chirurg primar, șeful serv. de gynecologie al spitalelor Eforiei SECTIE SEPARATA pentru BARBATI (hemoroide, hemui, tumori, calculi vesicale, structuri uretrale, etc.) Strada Sf. Ionie 2, în dosul Teatrului National TELEFON 2786

INAINTE și DUPA Intrebuințarea Cremei și Pudrei «FLORA» Pastă de dinți 1 leu BUCOL Apă de gură 1 leu

SĂPUN DE TOALETĂ „FLORA” De o calitate ireproșabilă, foarte bine parfumat, catifelează mâinile și tenul. Bucata lei 1.25.

VOPSEA de PĂR RAPIU Garantat absolut nevătămătoare, vopsea imediat părul cărunt sau albit, în negru, în brun, castaniu sau blond într'un mod atât de perfect și de natural, în cât nu se cunoaște de loc că părul este vopsit. Intrebuințarea mai simplă și mai ușoară ca la orice altă vopsea de păr. Lei 2.50 la droguerie și farmacie.

Tusea cea mai rebelă, bronșite, acute și cronice, tusea măgărească vindecă sigur PECTOSIN ITEANU Sficle lei 3. Droguerie și farmacie Anemia clorosa, neurastenii, isteria, slăbiciune generală, coabale HEMOFER ITEANU Face poftă de mâncare și este unul din cele mai puternice reconstituente ale corpului slăbit Sficle lei 4. La droguerie și farmacie

VINDECATI BETIA

înainte ca bețivul să infrângă legea

Vindecați-l înainte ca alcoolul să fi distrus sănătatea, puterea și averea lui, sau ca moartea să fi făcut imposibilă vindecarea lui.

COOM este un surrogat pentru alcool și efectul lui este că bețivul va detesta băuturile spirtoase. COOM este cu totul nevătămător și efectul lui este atât de eficace, în cât persoanele cele mai înclinate beției nu devin nici adată recidive. COOM este cea mai nouă invențiune care știința a produs-o în această privință, și-a scăpat până acum mîi de oameii din revol, mizerie și ruină. COOM este un preparat care se disolvă ușor, și care spre exemplu poate fi pus de către menajeră în Cafeana bărbatului, fără ca acesta să simț ceva. În cele mai multe cazuri, ei nici nu știe pentru ce nu mai poate să suporte deodată spirful, și crede, că aceasta este efectul unei prea mari consumații, așa cum nu mai putem mânca o mîncare din care am gustat prea des. COOM ar trebui să dea fie-care tată fiului său, studentului înainte de a cădea la examen; căci, chiar dacă nu este datat beției, alcoolul totuși slăbește creierul. În general ar trebui fie-care, care nu se poate abține de alcool, să ea o doză de COOM. Aceasta este un total nevătămător. Persoana își conservă sănătatea și economisește foarte mulți bani, pe cari i-ar fi cheltuit altfel pentru vin, bere, juică sau rachiu.

Contrafaceriile sunt pedepsite. — Preparatul COOM costă 10 lei și se trimite contra plății anterioare sau contra ramburs numai prin:

Coom Institut, Copenhaga, 346 F., Danemarka

Scrisorile sunt de francoat cu 25 bani și cărțile postale cu 10 bani

NOUILE MARI PREMII

OFERITE DE ZIARUL

UNIVERSUL

ABONAȚILOR SĂI CU INCEPERE DE LA 28 NOEMBRIE, 1911

O SPLENDIDA VILA LA SINAIA

«VILA MARIA», construită anume pentru tragere viitoare, pe strada I. C. Brătianu, în poziția cea mai pitorească din localitate

O CAMERA DE CULCARE IN BRONZ

de mare valoare, al 7-lea dorințoș, furnizat pentru premiile noastre de *Industria metalică «Marcus»*, Bulevardul Elisabeta, No. 8

UN DORMITOR DE LEMN FIN

construit în marca fabrică de mobile de lemn *Marin V. Ciucea*, șos. Mihail Bravuț, 37 și str. Șerbanca, 10. Sucursala cal. Victoriei, 107

UNA GARNITURĂ MOBILĂ DE STEJAR TAPISATĂ, PENTRU ODĂ DE BIROU

compusă din: una canapea, două fotolii și sease scaune

UN BIUROU DE STEJAR MASIV ȘI UN FOTOLIU DE BIUROU TAPISAT

Toate acestea cumpărate de la cunoscuta Expoziție modernă de mobile *Gildener Rosenthal & Hascal*, București, str. Carol, 64, etaj. I

O jumătate garnitură mobilă de lemn roșu lustruit, culcarea mahonului

pentru intrare, compusă din: una canapea, 4 scaune, 2 marșize, 2 taburete, una masă cu geam de cristal. Toate îmbrăcate cu mochetă. Trez. cumpărate de la marele magazin de mobile *Compania Americană*, str. Carol, 74, vis-à-vis de piața de flori, lângă hotel Dacia.

Un serviciu de masă pentru 12 persoane, compus din: 12 linguri, 12 furculițe și 12 cuțite de alpaca veritabil argintate și bogat decorate, în cutia lor de piele imitată și căptușită cu mătase.

Un serviciu de vin pentru șase persoane, compus din: una carafă și șase pahare de cristal Baccara, cu monturi de alpaca veritabil argintate, imitând exact argintul oxidat; toate aceste obiecte puse pe o tavă rotundă tot de alpaca veritabil argintată.

Una pereche stăpnițe de alpaca argintate și bogat decorate.

Toate aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de ceasornice și bijuterii en gros și en detail Frații A. & I. Roiler, București, strada Smârdan, No. 35, etajul I.

Una pendulă de lemn lustruit, frumos ornamentată, în lungime de 87 centimetri, întorcându-se la 15 zile.

Una pendulă de perete, de lemn de nuc lustruit, frumos sculptată, în lungime de 77 centimetri, întorcându-se odată la 15 zile.

Una harmonică superioară, burduf dublu, colțurile legate, cu 24 clape și 8 basuri, toate de oțel.

Un ceasornic de masă de lemn de stejar, reprezentând un castel medieval, înălțime 36 centimetri, având o muzică cu două cântece naționale.

Cumpărate de la «Compania generală», biuro de importatione, București, strada Smârdan, No. 29 (etajul I).

O bicicletă de curse „Imperial”, cea mai cunoscută fără până, ultima perfecțiune, cu 6 plăci marca «Finger», căutate de cei mai buni aruști.

Un gramofon mare de familie «Markton», perfecționată, cumpărată de la marele magazin «Compania Markton», strada Carol, 38 (colț cu str. Brâncoveanu).

Un serviciu de lavoar, de faianță, compus din cinci bucati.

O lampă ultima creațiune, model «Cometa Haley», sistem american, cea mai economică și luminoasă.

Toate acestea cumpărate de la cunoscutul magazin E. A. Pucker, Bulevardul Elisabeta, 15 (Hotel Princiar).

O jardiniară de metal argintat, cu vas verde.

O fructieră argintată și aurată, cu un cornet conținând 12 cutite pentru fructe. — Cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterie Th. Radvon, Bulevardul Elisabeta, No. 8 bis.

Una bicicletă „Naumann” de mare lux, una din cele mai solide și excelente biciclete, din fabrica soc. pe acțiuni Siedel & Naumann din Dresda, singurile biciclete introduse în armatele germană, rusă și turcă și la poștele germană și română. Reprezentat general: D. Leonida Prokowsky, București, strada Știrbey-Vodă, 21.

Un ceasornic de aur 14 carate, bărbătesc, frumos gravat.

O pendulă mare de perete, compusă din: o lingură, furculiță și cuțit de argint veritabil.

Un serviciu compus din: o lingură, furculiță și cuțit de argint veritabil.

Afară de acestea, toți abonații mai primesc gratuit un volum din **Memoriile Regelui Carol I al României** sau un volum din cărțile ce apar în editura ziarului «Universul», tipărite anume pentru abonați.

Prețurile de abonament sunt aceleași: Pe un an lei 18; pe 6 luni lei 9.15 pe 3 luni lei 4.65.

marcat de Stat. — Toate acestea cumpărate de la vechiul și cunoscutul magazin de încredere «Cășornicaria Colței», București, strada Colței, No. 31.

Una pendulă de perete de lemn de stejar, cu bătaie, ultima noutate.

Un ceasornic de biuro cumpărate de la marele magazin de bijuterie, ceasornicarie și argintarie Jean Schmidt & Const. Stratulat, București, calea Victoriei, 54.

Un gramofon mare. Una vioară. Una harmonică.

Una mandolină cumpărate de la cunoscutul magazin de muzică Jean Feder, calea Victoriei, 54.

Una trusă pentru damă, cu trei sticlute și cu necesar de toaletă.

Una trusă de mană, pentru d-nii și d-nițele, de piele fină.

Trei truse de mană, p. maniere.

Trei pulvere ca- toare splendide de cristal, nichelate.

Trei pudriere cu pufurile lor.

Trei oglinzi nichelate pentru masă, cumpărate de la cunoscuta Drogherie Princiară Const. C. Popescu, Bulevardul Elisabeta, colț cu strada Brezoianu.

Una mașină de cusut de mână sistemul cel mai nou — și

Un gramofon marca «Melodion Carmen-Sylva», de cea mai mare perfecțiune, împreună cu șase plăci marca «Premier-Record», având cântece românești. — Aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de mașini de cusut, biciclete și gramofoane «Compania Anglo-Americană» din București, strada Carol, No. 50, cu sucursale în Pitești și Câmpina.

O mașină de cusut de familie «Markton», perfecționată, cumpărată de la marele magazin «Compania Markton», strada Carol, 38 (colț cu str. Brâncoveanu).

Alte 10 mașini de cusut cumpărate expre din străinătate.

Un plug de oțel cu o brazdă, marca D. C. M. N. —

Un plug de oțel cu două brazde, marca Z. H. C. R. Ambele din celebra fabrică «Hudolf Bacher», Raudnitz (Bohemia), reprezentată în România prin marea casă de mașini agricole și industriale: «Soc. în comandă Weil Joseph & Co. Succ.», București, Smârdan, 5.

Una mașină mare de bucătărie «Ideal» cu 4 ochiuri, din tablă de oțel, cu cazan de aramă, elegant și solid construită, cumpărată de la cunoscuta fabrică de tinichigerie Mihail D. Botez, București, calea Văcărești, 142.

2 costume de haine (saco), după măsura și alegerea stofei, cari se vor confecționa de cunoscuta croitorie Jaques Grimberg, București, str. Academiei, 25.

Un șarpe de aur (colier) pentru gât de mare valoare.

50 casete conținând fie-care cremă, pudră și săpun «Flora», făcute anume pentru abonații ziarului «Universul».